

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/76/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212215143
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1212215143.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Darina Kuchtová a Mgr. Jana Janics Bajánková, v spore žalobcu: Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica, so sídlom Nemocničná 986, Považská Bystrica, IČO: 00 610 411, zastúpeného spoločnosťou LEGAL POINT s.r.o., so sídlom Nemocničná 979, Považská Bystrica, proti žalovanému: GENERIX, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava, IČO: 36 172 243, zastúpenému advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava, o zaplatenie 93.025,79 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 52C/124/2012-327 zo dňa 13.01.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 52C/124/2012-327 zo dňa 13.01.2017 potvrdzuje.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č. k. 52C/124/2012-327 zo dňa 13.01.2017 zamietol žalobu o zaplatenie 93.025,79 eur s príslušenstvom a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť 93.025,79 eur s príslušenstvom ako bezdôvodné obohatenie z dôvodu, že proti nemu bolo na základe platobných výmerov Perspektívy - Družstevnej zdravotnej poisťovne v likvidácii č. 967/2002 a 968/2002 zo dňa 03.12.2002 a na ne nadväzujúcich rozhodnutí č. 967/2002 a 968/2002 zo dňa 28.01.2003, ktoré vydal správca konkurznej podstaty úpadcu, vedené exekučné konanie č. 10Er/66/2007 na Okresnom súde Považská Bystrica. Exekúciou bol poverený exekútor JUDr. Bološ, pod sp. zn. Ex 105/2007. V exekučnom konaní si žalobca uplatnil všetky námietky a zákonné možnosti proti tejto exekúcii, v ktorých poukázal na skutočnosť, že predmetné rozhodnutia nemôžu byť exekučnými titulmi, keďže boli vydané orgánom, ktorý nemal oprávnenie na ich vydanie. Námietky súd zamietol. Žalobca podal návrh na odklad exekúcie, čomu bolo vyhovené a exekúcia bola odložená do 31.08.2009. Následne žalobca uzatvoril so žalovaným dohodu v ktorej sa zaviazal vymáhanú sumu uhradiť v 6-tich mesačných splátkach po 13.300 eur, ktoré žalobca aj uhradil. Exekúcia sa skončila vymožením pohľadávky v celom rozsahu. Žalobca sa z internetového portálu dozvedel, že došlo k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z ktorého vyplýva, že správca konkurznej podstaty nie je oprávnený vydávať individuálne právne akty, a preto predmetné platobné výmery sú nulité akty, a preto výkon rozhodnutia na základe takéhoto platobného výmeru je neprípustný. Exekúcia vykonávaná voči žalobcovi pod sp. zn. Ex 105/2007 bola neprípustná z dôvodu absencie exekučného titulu. Žalobca sa z uvedeného dôvodu domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia, pretože žalovaný sa na úkor žalobcu v exekučnom

konaní bezdôvodne obohatil a to tým, že všetky peňažné pohľadávky boli od žalobcu vymožené bez právneho dôvodu, a bez exekučného titulu. Žalobca žiadal, aby sú uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu 93.025,79 eur, spolu s 9 % úrokom z omeškania od druhého dňa nasledujúceho po podaní žaloby až do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení uviedol, že platobnými výmermi Perspektívy - Družstevnej zdravotnej poisťovne v likvidácii č. 967/2002 a 968/2002 zo dňa 03.12.2002 a rozhodnutiami č. 967/2002 a 968/2002 zo dňa 28.01.2003 bol žalobca zaviazaný k úhrade dlžného poistného na zákonné zdravotné poistenie vo výške 22 076,01 Eur (t. j. 665 062,- Sk) a poplatku z omeškania vo výške 70 949,78 Eur (t. j. - 2 137 433 Sk) (ďalej aj ako pohľadávky). Dňa 07.07.2005 boli tieto pohľadávky postúpené na spoločnosť ZH Kredit, s. r. o. Následne dňa 29.09.2006 boli ďalej tieto pohľadávky postúpené na žalovaného. Keďže žalobca popieral oprávnenosť predmetných platobných výmerov, podal na Krajskom súde v Bratislave žalobu na preskúmanie ich zákonnosti. Predmetné konanie bolo zastavené uznesením sp. zn. 2S 9/2007 zo dňa 25.09.2007 z dôvodu, že Perspektíva - Družstevná zdravotná poisťovňa zanikla bez právneho nástupcu. V odôvodnení uznesenia Krajský súd skonštatoval, že žalobca ani nenamietal opodstatnenosť platobných výmerov a napadnutých rozhodnutí z hľadiska existencie jeho záväzkov, ktoré existujú, pričom vytykal iba formálne nedostatky napadnutých rozhodnutí. Na základe platobných výmerov navrhol žalovaný začať exekučné konanie na majetok žalobcu, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 10Er/66/07. V rámci exekúcie vydal exekučný súd súdному exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie, čo znamená, že súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Exekúcia teda bola vedená v zmysle zákona. Poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 61 Exekučného poriadku navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené. Exekúcia bola ukončená vymožením pohľadávok vyplývajúcich z platobných výmerov. Podotkol, že žalobca v zmysle dohody o uznaní dlhu zo dňa 13.05.2009 uznal svoj záväzok voči žalovanému zaplatiť dlžné poistné a zákonný poplatok z omeškania. Uviedol, že exekučné tituly - platobné výmery vo vedenej exekúcii neboli doposiaľ vyhlásené za nulité právne akty. Žalovaný bol vlastníkom pohľadávok a tento nárok voči žalobcovi zo strany žalovaného existoval hmotnoprávne, bez ohľadu na existenciu platobných výmerov. Pohľadávky platne nadobudol, čo bolo potvrdené aj rozhodnutiami súdov v konaní o určenie neplatnosti zmlúv o postúpení pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam a platiteľom poistného na spoločnosť ZH Kredit, v ktorých Najvyšší súd SR žaloby zamietol. V zmysle uvedeného boli pohľadávky DZP postúpené na spoločnosť ZH Kredit s.r.o. a následne na odporcu platne a v súlade so zákonom. Ďalej žalovaný uviedol, že bezdôvodným obohatením sa môže stať aj plnenie, vymožené na základe vykonateľného rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené. V tomto prípade k tomu nedošlo, keďže platobné výmery doposiaľ neboli zrušené. Pokiaľ sa ten kto plnil domáha tohto plnenia, dôvodnosť takejto požiadavky potom závisí na tom, či podľa hmotného práva plnil povinnosť, ktorú mal, alebo ktorú nemal. Zrušením rozhodnutia dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve a teda, že podľa hmotného práva takáto povinnosť neexistovala. Nárok na úhradu sumy ktorá je predmetom návrhu existoval zo strany žalobcu voči žalovanému hmotnoprávne bez ohľadu na existenciu resp. neexistenciu platobných výmerov. Preto existoval hmotnoprávny nárok žalovaného na vymoženie pohľadávky. Pokiaľ by došlo k procesným pochybeniam na strane súdu na základe ktorých by bolo zasiahnuté do práv žalobcu (čo žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal) za toto pochybenie a za prípadne spôsobenú škodu je zodpovedný jedine súd v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Uviedol, že žalovaný získal úhradu od žalobcu, t. j. získal peňažné plnenie na ktoré mal zákonný nárok (právny dôvod) a toto plnenie teda nevzniklo na základe neplatného právneho úkonu, ani jeho dôvod neodpadol. Preto sa nemohol na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť. Zároveň vzniesol aj námietku premlčania nároku žalobcu. Uviedol, že podľa ustanovenia § 107 ods. 1 OZ sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Z oznámenia VŠZP zo dňa 11.02.2010 je zrejmé, že zvyšná časť pohľadávky bola exekútorovi uhradená dlžníkom žalobcu VŠZP v rámci exekúcie. Predmetné oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 15.2.2010. Žalobca návrh podal na súd až 22.06.2012, teda zjavne po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty, ktorá uplynula najneskôr dňom 15.02.2012. Žiadal žalobu voči nemu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú a priznať náhradu trov konania.

4. Okresný súd právne vec posúdil podľa § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 558 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a § 2, § 18 ods. 9, § 23 ods. 2, 4 zákona o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia,

o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 1,2, § 77 ods. 1,2 zákona o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/200 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 55d ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách, § 4 ods. 2 písm. a), b) zákona o majetku vyšších územných celkov, § 323 ods. 1,2,3, § 387 ods. 1 a 2, § 391 ods. 1, § 397 Obchodného zákonníka. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že žaloba nie je dôvodná. Vychádzal zo zistenia, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je daný. Žalovaný po zrušení rozhodnutia okresného súdu namietal právomoc súdu a tvrdil, že v súdnom konaní bolo rozhodnuté vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu, pretože o uplatnenom nároku žalobcu má právomoc rozhodnúť jedine Úrad pre dohľad na zdravotnú starostlivosť. Podľa názoru súdu takýto názor je nesprávny, pretože predmetom konania v danej veci je nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaný sa na úrok žalobcu bezdôvodne obohatil z dôvodu, že získal plnenie bez toho aby existoval exekučný titul a tak získal plnenie bez právneho dôvodu. Zdôraznil, že predmetom konania vo veci nie sú pohľadávky z poskytovania zdravotnej starostlivosti ani zdravotného poistenia plateného v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vyplýva z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, a v danom prípade ide o občiansko-právny vzťah o ktorom rozhodovať patrí výlučne do právomoci súdu a nie iného orgánu ako uviedol žalovaný Úradu pre dohľad na zdravotnú starostlivosť. Preto je v danej veci právomoc súdu na rozhodovanie v spore.

5. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde v Považskej Bystrici pod. sp. zn. 10Er 66/07 a na exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Bološa pod sp. zn. Ex 105/2007 došlo k vymoženiu celej pohľadávky v prospech oprávneného teda žalovaného v sume 93.025,79 eur od povinného v tomto konaní žalobcu dňa 11.02.2010. V danom prípade záväzok žalobcu zaplatiť poisťné právnomu predchodcovi žalovaného hmotnoprávne existoval. Žalobca tvrdil, že k plneniu došlo v exekúcii na základe nulitného právneho aktu a to rozhodnutia správcu konkurznej podstaty a takéto plnenie vymožené je potrebné kvalifikovať ako bezdôvodne obohatenie. Žalobca namietal prechod záväzkov v súvislosti so zmenou jeho zriaďovateľa, keď tvrdil, že zmenou zriaďovateľa jeho záväzky zostali pôvodnému zriaďovateľovi a to MZ SR teda štátu. Žalobca nepopieral to, že jeho záväzok zaplatiť poisťné existoval na základe zákona. Podľa názoru okresného súdu skutočnosť, že exekúcia bola vedená na základe nulitných aktov, tj. platobných výmerov vydaných správcou konkurznej podstaty, a že absentoval exekučný titul pre vykonanie exekúcie ešte bez ďalšieho neznamena, že zo strany povinného išlo o plnenie bez právneho dôvodu, a že právny dôvod plnenia odpadol v prípade zastavenia exekúcie, ak je preukázaná skutočnosť, že dôvod plnenia existoval podľa hmotného práva. Významná je skutočnosť, že žalobca ani nespochybnil to, že záväzok zaplatiť poisťné existoval na základe zákona, keď povinnosť platiť poisťné vyplývala priamo zo zákona bez ohľadu na skutočnosť, či boli alebo neboli vydané platobné výmery. Vydanie platobných výmerov nemá konštitutívny účinok, je len individuálnym správny aktom príslušného správneho orgánu, ktorý deklaruje povinnosť platiť poisťné a zároveň je podkladom pre nútený výkon rozhodnutia v prípade, že povinnosť nie je dobrovoľne splnená. Preto platobný výmer, ktorý je nulitný nemá žiadny vplyv na trvanie, resp. zánik povinnosti žalobcu zaplatiť poisťné a príslušné sankcie, ktoré pre neho vyplývajú priamo zo zákona. Platobný výmer zdravotnej poisťovne má deklaratórny charakter, t.j. iba deklaruje povinnosť, ktorá vznikla zo zákona pred jeho vydaním. Preto v prejednávanej veci nemá žiadny vplyv na existenciu záväzku žalobcu voči žalovanému, resp. jeho právnomu predchodcovi skutočnosť, že platobné výmery vydané správcou konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne sú nulitné akty, ktoré nikoho nezaväzujú a hľadí sa na ne ako keby neexistovali. Preto hmotnoprávny nárok voči žalobcovi na úhradu poisťného a prípadných sankcií existoval bez ohľadu na existenciu platobných výmerov. Okrem toho žalobca v dohode o uznaní zo dňa 05.05.2009 uznal čo do dôvodu a čo do výšky svoj záväzok zaplatiť žalovanému pohľadávku v sume 93.024,79 eur, ktorý žalovaný nadobudol zo zmluvy o postúpení pohľadávok. Dohoda o uznaní dlhu je platný právny úkon, nakoľko nemožno platne uznať iba pohľadávku, ktorá v čase jej uznania neexistuje. Súd sa preto nestotožnil s tvrdením žalobcu, že plnením jeho záväzku, ktorý existoval voči žalovanému podľa hmotného práva, sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. Pokiaľ žalobca v konaní namietal, že zmenou jeho zriaďovateľa na nich neprešli záväzky nemocnice, ktoré vznikli v čase, keď zriaďovateľom bolo MZ SR a tieto ostali štátu, súd uvádza, že ani táto argumentácia žalobcu nie je dôvodná. Zmena zriaďovateľa je bez právneho významu na existenciu jeho povinnosti hradíť pohľadávky, ktoré vznikli žalobcovi zo zákona, tj. bez vplyvu na jeho povinnosť hradíť poisťné, ktorá vyplýva zo zákona priamo žalobcovi a nie jeho zriaďovateľovi. Zmenou zriaďovateľa teda nedošlo k prechodu záväzkov žalobcu na iný subjekt. Zmenou zriaďovateľa došlo iba k preneseniu zriaďovateľskej pôsobnosti a záväzky pôvodného zriaďovateľa vo vzťahu k nemocniciam neprebral nový zriaďovateľ, ale

zostali pôvodnému zriaďovateľovi. Preto zmena zriaďovateľa nemala žiadny vplyv na povinnosť žalobcu zaplatiť pohľadávky žalovanému.

6. Okresný súd z uvedeného dôvodu žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

7. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý nesúhlasil s rozhodnutím súdu a namietal, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a to podľa § 365 ods. 1 písm. f) a g) CSP. V podanom odvolaní žalobca namietal nesprávne skutkové zistenia súdu, keď nesúhlasil so zistením, že „žalobca ani nespochybnil skutočnosť, že záväzok zaplatiť poistné existovalo na základe zákona, pretože žalobca od podania žaloby až do rozhodnutia poukazoval na to, že na skutočnosť, že povinnosť platiť poistné síce podľa zákona existuje, ale práve platobný výmer ju konkretizuje a bez tohto výmeru nie je možné určiť presnú výšku záväzku, a tento sa ani nestáva splatným.“ Podstatou argumentácie žalobcu bolo práve to, že neplatný platobný výmer nie je spôsobilý konkretizovať všeobecne zákonom danú povinnosť žalobcu platiť poistné, a preto je plnenie na základe takéhoto nulitého právneho aktu bezdôvodným obohatením na strane jeho prijímateľa. S touto argumentáciou sa súd nijakým spôsobom nevysporiadal, a vyriešil ju iba tým, že vyslovil, že v prejednávanej veci žalobca ani nespochybnil skutočnosť, že záväzok zaplatiť poistné existoval na základe zákona, ale toto zistenie súdu je nepravdivé a nepodložené. Žalobca taktiež poukazuje na právny záver súdu prvej inštancie, ktorý je uvedený v bode 51) napádaného rozsudku: „Preto v prejednávanej veci nemá žiadny vplyv na existenciu záväzku žalobcu voči žalovanému (jeho právnenému predchodcovi) skutočnosť, že platobné výmery vydané správcom konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne sú nulité akty, ktoré nikoho nezaväzujú a hľadí sa na ne ako keby neexistovali, nakoľko ako súd vyššie uviedol hmotnoprávny nárok voči žalobcovi na úhradu poistného a prípadných sankcií existoval bez ohľadu na existenciu resp. neexistenciu platobných výmerov.“ Súd prvej inštancie citovaným právnym záverom v podstate povedal, že platobné výmery, ktoré nad rámec svojich oprávnení vydal správca konkurznej zdravotnej poisťovne, sú síce nulité (akoby neexistovali), ale je potrebné pri určení výšky záväzku na zaplatenie poistného a jeho splatnosti z nich vychádzať. Takýto právny záver je v rozpore s logikou, a preto neobstojí. Pokiaľ je totiž určitý právny akt nulitý, t.j. neexistujúci, tak nemôže byť ním nikto akokoľvek zviazaný - nie je preto prípustné, aby súd prvej inštancie najskôr deklaroval nulitosť platobného výmeru, a vzápätí konštatoval povinnosť zviazaného subjektu plniť podľa tohto platobného výmeru. Žalobca taktiež namietal nesprávnosť tohto právneho záveru súdu prvej inštancie: „Napokon súd uvádza, že nie je bez právneho významu aj skutočnosť, že žalobca v dohode o uznaní zo dňa 05.02.2009 uznal čo do dôvodu a čo do výšky svoj záväzok ...“ Tak ako žalobca uvádzal už v podanej žalobe, aj na tomto mieste uvádza, že predmetnú dohodu o uznaní uzatvoril v rámci exekúcie, aby predišiel navyšovaniu vymáhanej pohľadávky a získal potrebný čas na plnenie. V tom čase nebola žiadnym rozhodnutím judikovaná absolútna neplatnosť platobných výmerov vydaných správcom konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne. Tak uznanie ako aj následná úhrada exekvovaného záväzku žalobcu voči žalovanému, boli vykonané v časovej tiesni a za účelom eliminovať negatívne dôsledky exekúcie. Takto urobené uznanie nemôže mať právny význam z pohľadu reálnosti a pravosti vymáhanej pohľadávky. V neposlednom rade žalobca poukazuje aj na absolútne zmätočné právne posúdenie otázky prechodu záväzkov žalobcu, ktoré vznikli pred zmenou jeho zriaďovateľa, ktoré súd prvej inštancie uvádza v bode 52) napádaného rozsudku: „Pokiaľ žalobca v konaní namietal, že zmenou jeho zriaďovateľa na nich neprešli záväzky nemocnice, ktoré vznikli v čase, keď zriaďovateľom bolo MZ SR a tieto ostali štátu, súd uvádza, že ani táto argumentácia žalobcu nie je dôvodná. Zmena zriaďovateľa je bez právneho významu na existenciu jeho povinnosti hradiť pohľadávky, ktoré vznikli žalobcovi zo zákona, t.j. bez vplyvu na jeho povinnosť hradiť poistné, ktorá vyplýva zo zákona priamo žalobcovi a nie jeho zriaďovateľovi. Zmenou zriaďovateľa teda nedošlo k prechodu záväzkov žalobcu na iný subjekt. Zmenou zriaďovateľa došlo iba k preneseniu zriaďovateľskej pôsobnosti a záväzky pôvodného zriaďovateľa vo vzťahu k nemocniciam neprebral nový zriaďovateľ, ale zostali pôvodnému zriaďovateľovi. Preto zmena zriaďovateľa nemala žiadny vplyv na povinnosť žalobcu zaplatiť pohľadávky žalovanému.“ Žalobca sa na základe uvedeného domnieva, že súd prvej inštancie nepochopil jeho argumentáciu ohľadom prechodu záväzkov, ktoré vznikli pred zmenou zriaďovateľa. Poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 19.03.2013, ktoré sa nachádza v spise. Žalobca v podanom odvolaní namietal aj rozhodnutie súdu o trovách konania, pretože súd mal postupovať podľa § 257 CSP, pretože v konaní existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorým je najmä skutočnosť, že žalobca je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, pričom jeho majetkové pomery sú dlhodobo veľmi nepriaznivé, pričom z týchto dôvodov mu bolo v konaní priznané aj oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky v celom rozsahu.

Okrem toho že zo strany žalobcu nešlo o zjavne bezúspešné alebo svojvoľné uplatňovanie práva, ale o legitímne domáhanie sa plnenia na vydanie bezdôvodného obohatenia. Je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, aby za týchto okolností znášal žalobca ešte aj trovy konania na strane žalovaného, a preto súd nesprávne právne posúdil nárok žalobcu na náhradu trov konania a nesprávne rozhodol, keď nepostupoval podľa § 257 CSP. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie vo veci samej a vo výroku o trovách konania zmenil rozsudok tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

9. Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len CSP, túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 29. septembra 2020, o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, ich zákonní zástupcovia, upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 CSP). Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu je vecne a právne správny a preto ho odvolací súd potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza ešte nasledovné.

10. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení a zo skutočností, ktoré vyšli najavo najneskôr do konca lehoty na podanie odvolania. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie a dôvodnosť odvolania, boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré nepochybne existovali v čase vyhlásenia rozsudku, v čase podania odvolania. Rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým súd zamietol žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia je vecne a právne správny, je výsledkom vykonaného dokazovania, a ako taký ho odvolací súd potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Žalobca v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne, právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou, a teda aj odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania.

11. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 93.025,79 eur a príslušenstvom, ktorého sa žalobca domáhal z titulu, že proti nemu bola na základe platobných výmerov Perspektívy - Družstevnej zdravotnej poisťovne v likvidácii č. 967/2002 a 968/2002 zo dňa 03.12.2002 a na ne nadväzujúcich rozhodnutí č. 967/2002 a 968/2002 zo dňa 28.01.2003, ktoré vydal správca konkurznej podstaty úpadcu vedené exekučné konanie č. 10Er/66/2007 na Okresnom súde Považská Bystrica. Exekúciou bol poverený exekútor JUDr. Bološ, pod sp. zn. Ex 105/2007. Exekúcia sa skončila vymožením pohľadávky v celom rozsahu. Žalobca sa z internetového portálu dozvedel, že došlo k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z ktorého vyplýva, že správca konkurznej podstaty nie je oprávnený vydávať individuálne právne akty, a preto predmetné platobné výmery sú nulité akty, a preto výkon rozhodnutia na základe takéhoto platobného výmeru je neprípustný. Exekúcia vykonávaná voči žalobcovi pod sp. zn. Ex 105/2007 bola neprípustná z dôvodu absencie exekučného titulu. Žalobca sa z uvedeného dôvodu domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia, pretože žalovaný sa na úkor žalobcu v exekučnom konaní bezdôvodne obohatil a to tým, že všetky peňažné pohľadávky boli od žalobcu vymožené bez právneho dôvodu, a bez exekučného titulu. Súd prvej inštancie dospel k svojmu záveru o zamietnutí žaloby na základe vykonaného dokazovania, z ktorého výsledku dospel k záveru, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je daný. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku dostatočným a zrozumiteľným spôsobom uviedol ako dospel k uvedenému záveru a aj správne právne posúdil zistený skutkový stav. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca nepopieral to, že jeho záväzok zaplatiť poisťné existoval na základe zákona. Podľa názoru okresného súdu skutočnosť, že exekúcia bola vedená na základe nulitých aktov, tj. platobných výmerov vydaných správcom konkurznej podstaty, a že absentoval exekučný titul pre vykonanie exekúcie ešte bez ďalšieho neznamená, že zo strany povinného išlo o plnenie bez právneho dôvodu, a že právny dôvod plnenia odpadol v prípade zastavenia exekúcie, ak je preukázaná skutočnosť, že dôvod plnenia existoval podľa hmotného práva. Významná je skutočnosť, že žalobca ani nespochybnil to, že záväzok zaplatiť poisťné existoval na základe zákona,

keď povinnosť platiť poisťné vyplývala priamo zo zákona bez ohľadu na skutočnosť, či boli alebo neboli vydané platobné výmery. Preto v prejednávanej veci nemá žiadny vplyv na existenciu záväzku žalobcu voči žalovanému, resp. jeho právnomu predchodcovi skutočnosť, že platobné výmery vydané správcom konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne sú nulitné akty, ktoré nikoho nezaväzujú a hľadí sa na ne ako keby neexistovali. Preto hmotnoprávny nárok voči žalobcovi na úhradu poisťného a prípadných sankcií existoval bez ohľadu na existenciu platobných výmerov.

12. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca v dohode o uznaní zo dňa 05.05.2009 uznal čo do dôvodu a čo do výšky svoj záväzok zaplatiť žalovanému pohľadávku v sume 93.024,79 eur, ktorý žalovaný nadobudol zo zmluvy o postúpení pohľadávok. Dohoda o uznaní dlhu je platný právny úkon, nakoľko nemožno platne uznať iba pohľadávku, ktorá v čase jej uznania neexistuje. Súd sa preto nestotožnil s tvrdením žalobcu, že plnením jeho záväzku, ktorý existoval voči žalovanému podľa hmotného práva, sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. V danom prípade okresný súd dostatočne zistil skutkový stav veci a aj správne právne vec posúdil, odvolanie preto nebolo dôvodné a skutočností, ktoré namietal žalobca v podanom odvolaní boli dostatočne preskúmané už v rámci jeho vyjadrenia vo veci pred súdom prvej inštancie.

13. Námietka žalobcu v odvolaní, že sa nemôže stotožniť s výrokom súdu prvej inštancie o tom, že podľa tohto súdu žalobca vo veci ani nespochybnil skutočnosť, že záväzok zaplatiť poisťné existoval na základe zákona a takéto konštatovanie súdu prvej inštancie je neakceptovateľné, pretože žalobca od podania žaloby poukazoval na skutočnosť, že povinnosť platiť poisťné síce podľa zákona existuje, ale práve platobný výmer ju konkretizuje a bez tohto výmeru nie je možné určiť presnú výšku záväzku, je nedôvodná. Ako už skonštatoval súd prvej inštancie, a čo žalobca počas celého konania nepoprel, povinnosť zaplatiť poisťné vznikla žalobcovi na základe zákona, preto na jej preukázanie a následné zaplatenie, nebolo nutné skúmať existenciu ďalších podmienok na preukázanie tohto hmotnoprávneho nároku. A preto zaplatenie žalovanej sumy žalobcom v rámci exekučného konania neprestavuje bezdôvodné obohatenie sa žalovaného.

14. Bezdôvodné obohatenie je v ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka konštruované ako predmet plnenia, ktorý sa má vydať. V ods. 1 je pritom vyjadrená všeobecná zásada, že ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí toto obohatenie vydať. V odseku 2 tohto ustanovenia je vymedzený pojem bezdôvodného obohatenia. Zákon v tomto ustanovení uvádza štyri formy bezdôvodného obohatenia (piata je obsiahnutá v § 454). Teda podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodného obohatenia). Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne však len za splnenia určitých (zákonných) predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Napokon, že nejde o prípad, kedy Občiansky zákonník napriek majetkovému prospechu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané (Najvyšší súd SR, sp. zn. 2Cdo/92/2010). Z uvedeného vyplýva, že v predmetnom prípade neboli naplnené zákonné znaky bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, keďže tento nezískal peňažné plnenie protiprávnym spôsobom, ale jeho nárok existoval v hmotnom práve, a preto nemohol súd prvej inštancie priznať žalobcovi nárok na jeho vydanie.

15. V odvolacom konaní neobstojí ani námietka žalobcu o tom, že uznanie dlhu, ktoré žalobca urobil v rámci exekučného konania, nemôže mať právny význam z pohľadu reálnosti a pravosti vymáhanej pohľadávky. Základným obsahovým prvkom inštitútu uznania dlhu je vznik vyvrátiteľnej právnej domnienky, že dlh v čase jeho uznania trval, ktorá sa prejavuje najmä v procesnej rovine. Skutočnosť, ktorej svedčí vyvrátiteľná právna domnienka, nie je predmetom procesného dokazovania, a ak nebola v konaní domnienka existencie uznaného záväzku vyvrátená, súd musí mať podľa § 192 CSP skutočnosť za preukázanú. Odvolací súd poznamenáva, že žalobca v rámci celého vedenia konania nenamietol existenciu pohľadávky, a preto takéto jeho tvrdenie v rámci odvolacieho konania o reálnosti

a pravosti pohľadávky je irelevantné a odvolací súd tejto námietke neprpisuje žiadnu váhu na zvrátenie jeho rozhodnutia.

16. Skutočnosť, že medzi stranami nebola spornosť o existencii pohľadávky a došlo aj k jej úhrade zo strany žalobcu, sss nezakladá bezdôvodnosť obohatenia. Nakoľko žalobcom namietaná nulitosť rozhodnutia správcu konkurznej podstaty nebola v danom prípade uplatnená na súde, takže nedošlo k rozhodnutiu o tom, že predmetné rozhodnutia správcu konkurznej podstaty sú nulitné. V toho dôvodu neexistoval hmotnoprávny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, na ktorom by mohol žalobca svoju žalobu založiť. A keďže k splateniu pohľadávky prišlo v čase, keď žalobca nedisponoval vedomosťou o rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, na ktoré vo svojej žalobe odkazoval, žalovaný sa nemohol na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť tým, že od neho prijal plnenie, ktorého nárok mu vyplynul priamo zo zákona, z titulu povinnosti žalobcu platiť poisťné a povinné zdravotné poistenie.

17. Žalobca v odvolaní namietal aj absolútne zmätočné posúdenie otázky prechodu záväzkov žalobcu, ktoré vznikli pred zmenou jeho zriaďovateľa, súdom prvej inštancie. Poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 19.03.2013, ktoré sa nachádza v spise. Odvolací súd k tomuto len stručne uvádza, že prechod práv a povinností zmenou zriaďovateľa nemá vplyv na prejednávajúcu vec. Treba zdôrazniť, že reparačný následok bezdôvodného obohatenia je výlučne majetkovou obligáciou, to znamená, že povinnosť vydať predmet bezdôvodného obohatenia neprechádza na nadobúdateľa v dôsledku dovŕšenia vecnoprávnych účinkov zmluvného prevodu veci. Ak teda napríklad bezdôvodné obohatenie bude ípieť na konkrétnej veci a dlžník (obohatený) túto vec prevedie na iný subjekt, pasívne legitimovaným ostáva naďalej pôvodný dlžník, nie nadobúdateľ veci.

18. Žalobca sa v odvolaní domáhal aj zmeny výroku o náhrade trov konania. Argumentoval tým, že žalobca bol v konaní oslobodený od platenia súdneho poplatku, a preto do úvahy prichádza aplikácia § 257 CSP. Za dôvody osobitného zreteľa považoval práve skutočnosť, že žalobca je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a jeho majetkové pomery sú dlhodobo zlé a to bol aj dôvod, prečo bol v konaní oslobodený aj od platenia súdneho poplatku v celom rozsahu. Na základe toho žalobca požadoval, aby súd nepriznal žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania. V tomto odvolací súd poznamenáva, že pre použitie ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. (teraz § 255 CSP), podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal, nemá vplyv skutočnosť, že účastník, ktorý má platiť náhradu trov konania, bol sám oslobodený od súdnych poplatkov. Meradlom pre nárok na náhradu trov je miera úspechu vo veci (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13. 10. 2010, sp. zn. 2 Obo 89/2010). Na základe vyššie uvedeného námietka žalobcu o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán neobstojí a výrok súdu prvej inštancie je preto správny.

19. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument strany sporu nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranou sporu, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/2008), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č. k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp. zn. 5 M Cdo a8/2008.

20. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

21. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 CSP, a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopĺňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie.

22. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému patrí náhrada trov odvolacieho konania, o ktorej rozhodol odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).